

Temat: Czy „sprawiedliwie” znaczy „tyle samo”?

Praca rodzica z dzieckiem

Rozdajemy kilkorgu dzieciom po jednej kartce - każdemu taką samą. Pytamy, czy podział był sprawiedliwy i czy są z niego zadowolone. Każdy dostał jednakową kartkę, zatem odpowiedź będzie zapewne twierdząca. Następnie rozdajmy kredki drewniane, świecowe i pisaki w różnych kolorach.

Czy dzieci są zadowolone i uważają podział za sprawiedliwy? Prawdopodobnie znajdą się głosy, że ktoś wolał kredkę w innym kolorze, ktoś pisak zamiast kredki, itp.

Zastanówmy się wspólnie i przedyskutujmy:

- Co to znaczy — sprawiedliwie?
- Czy to znaczy — tak samo? Porozmawiajmy o zasobach, z którymi noworodki przychodzą na świat: zdrowie, urodzenie się w czasach pokoju, w rozwiniętym kraju, w kochającej, zasobnej rodzinie itp. lub — przeciwnie: niepełnosprawność, choroba, urodzenie się w czasach wojny, w biedzie, w rodzinie patologicznej itp.

Czy to jest sprawiedliwe? Omawiając sprawiedliwość podkreślmy jej społeczny charakter — sprawiedliwość „dokonuje się” pomiędzy ludźmi. Nie ma sprawiedliwości czy niesprawiedliwości natury, losu, śmierci (choć potocznie tak się czasem mówi); sprawiedliwość jest poszanowaniem równości praw społecznych, czyli zasad stworzonych przez człowieka, nie przez naturę, jest wyrazem ludzkiej przyzwoitości wobec innych.

Czy prawo jest sprawiedliwe? Czy za taki sam czyn każdy, niezależnie od koneksji i stanu posiadania powinien być karany tak samo? Czy jest karany tak samo? Podyskutujmy z dziećmi na temat następującej baśni o sprawiedliwości:

Biedak i bogacz pokłócili się. Bogacz uderzył biedaka w twarz. Ten udał się do sądu, by dochodzić sprawiedliwości. Sędzia, zapoznawszy się ze sprawą, wydał wyrok, by bogacz jako rekompensatę dla biedaka dał mu miseczkę ryżu. Wtem biedak poderwał się z miejsca, podbiegł do sędziego i go spoliczkował. Sędzia krzyknął: Dlaczego to zrobiłeś, nędzarzu?! Na to biedak: Właśnie naszła mnie taka ochota. A w obecnej sytuacji daję panu sędziemu miseczkę ryżu jako rekompensatę za policzek! (M. Piquemal „Bajki filozoficzne”)

Sprawiedliwość jest bardziej skomplikowaną formą uczciwości. Jest wartością trudną, wymaga bowiem od człowieka, który pragnie ją stosować, rozwiniętego sumienia, pewnej wiedzy i doświadczenia, a także mocnego postanowienia, że kierować się będzie zasadą obiektywizmu i dobrej woli.

Musimy mieć przy tym świadomość, że nawet wtedy, gdy staramy się postępować jak najbardziej fair i sprawiedliwie, zawsze może znaleźć się ktoś, kto będzie się czuł pokrzywdzony i potraktowany niesprawiedliwie. Wprowadzenie tej wartości i wskazanie na jej złożoność pomoże dzieciom bardziej obiektywnie popatrzeć na swoje oraz cudze postawy, działania i wybory oraz uświadomi im potrzebę brania pod uwagę wielu okoliczności przed podjęciem decyzji, tak, by była ona jak najbardziej sprawiedliwa.

Wypiszmy na arkuszu papieru wszystkie wartości, które są pokrewne SPRAWIEDLIWOŚCI:

uczciwość, szacunek, przyzwoitość, solidarność, odpowiedzialność, mądrość, itp.

Przygotujmy wspólnie definicję SPRAWIEDLIWOŚCI

Przykład definicji SPRAWIEDLIWOŚCI:

Sprawiedliwość to przestrzeganie zasady równości praw, poszanowanie prawdy, uczciwość w ocenianiu i sądzeniu oraz prawość postępowania, czyli postępowanie fair.

Sprawiedliwość:

1. uczciwe, prawe postępowanie;
2. organa sądowe, sądownictwo, sąd, sądzenie.

Sprawiedliwy:

1. postępujący wobec innych zgodnie z nakazami etycznymi;
2. uzasadniony, słuszny.

Napisz definicję sprawiedliwości w zeszycie.

Przeczytaj opowiadanie o Dwóch Dorotkach.

Porozmawiajcie na temat sprawiedliwości na podstawie tego opowiadania.

Narysuj obrazek o Dorotkach lub pokoloruj.

